

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí/ho práce Posudek oponenta/ky

Autor/ka práce

Příjmení a jméno: Monika Kubínová

Název práce: Jazyková kultura a přejímání a počesťování slov v Právu

Autor/ka posudku

Příjmení a jméno: Švelch Jan

Pracoviště: KMS, IKSŽ

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☐	☐	☒	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autorka se ve většině ohledů drží schválených tezí a ke vztahu výsledné podoby práce a tezí se vyjadřuje v samostatné kapitole. Obsahově se ale práce primárně věnuje přejímání slov, nikoliv jazykové kultuře, což působí zavádějícím dojmem vzhledem k názvu celé práce. Autorka na tento fakt ale upozorňuje.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (výborné – velmi dobré – dobré – dostatečné – nedostatečné)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	3
2.2	Pochopení zpracované literatury a schopnost ji aplikovat	3
2.3	Zvládnutí zvolené techniky zpracování materiálu	5
2.4	Logičnost výkladu, podloženost závěrů	5

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autorka pracuje výhradně s českou odbornou literaturou, což však dává smysl vzhledem k tématu práce. Samotné využití akademických zdrojů je ale velmi nekritické (viz str. 4 "ve stati M. Jelínka z roku 1979 je ukázáno, že tomu tak není") a v mnoha případech se autorka uchyluje k velmi odvážným a nepodloženým soudům. Úvod je velmi spekulativní a nedrží se tématu bakalářské práce (viz str. 1 "Rozvoj je jedním z klíčových aspektů fungování světa. Všechny organismy se rozvíjejí a neustále mění. Nemusí to být nutně postřehnutelné, veškeré tyto jevy zabere mnoho času"), ale spíše obsahuje komentáře autorky k vybraným aspektům společenského vývoje. Práce je plná generalizačních tvrzení, která vyžadují odkaz ke zdroji, např. str. 4 "Média jsou v našich očích chápána hlavně jako zdroj informací a zábavy." nebo str. 10 "Po roce 1989 se k nám začala anglická slova dostávat čím dál častěji." Účelem akademické práce je rozvíjet dosavadní poznání a odkazovat na předchozí poznatky, autorka však často jen intuitivně interpretuje sociální realitu, aniž by se snažila pro svoje názory najít oporu v odborných textech, viz str. 17 "V létě se dle mého píše o méně závažných tématech..." Ačkoliv její interpretace jsou v některých případech relevantní, odborný styl vyžaduje jiný postup, který vychází z předchozího vědeckého poznání a systematicky na něj navazuje.

Obě dvě empirické části práce (jazyková kultura a přejímání) postrádají bližší vysvětlění použité metody, které by prokázalo, že autorka ovládá postupy vědecké práce. Část o jazykové kultuře má rozsah necelých tří stran a je opět velmi intuitivním (viz str. 14 "Články obsahují spoustu fotografií.") komentářem 25 ročníků vybraného

deníku bez jasné specifikace analytického postupu a výzkumného vzorku. Kapitola o přejímání používá etablovanou metodu obsahové analýzy, k níž existuje velké množství odborné literatury, kterou však autorka opomíjí. V důsledku tak přehlíží aspekty tohoto typu analýzy, které je potřeba zohlednit (nebo alespoň zmínit), například otázku reliability kódování (inter- nebo přinejmenším intrakodérské) a proces operacionalizace zkoumaných jevů do kódovatelných proměnných. Samotná konstrukce výzkumného vzorku je velmi nestandardní - jedno vydání (číslo) zde reprezentuje celý ročník, výsledky jsou tak naprosto nespolehlivé a v nejlepší případě mohou posloužit jako pilotní kolo výzkumu, nikoliv jako relevantní výzkumná práce. Navíc bližší popis výzkumného vzorku by měl být součástí práce, nikoliv pouze dodatečnou informací obsaženou v příložených kódovacích arších. Samotné interpretace výsledků jsou negativně zatíženy problematickými výzkumnými otázkami a hypotézami. Formulace výzkumných otázek a hypotéz postrádají teoretické ukotvení (některé hypotézy působí absurdně, viz str. 17 "Trend přejímání a počestřování slov ve zkoumaném období se v deníku Právo bude postupně zvyšovat. Není ale možné, aby se poměr slov přejatých z cizích jazyků zvyšoval donekonečna, v jistém bodě se dle mého názoru ustálí."), opět jde z velké míry o autorčinu intuici, viz podcenění francouzštiny při formulaci hypotéz o přejímání slov.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (výborné – velmi dobré – dobré – dostatečné – nedostatečné)

		Hodnocení známkou
3.1	Struktura práce	2
3.2	Funkčnost a přiměřenost poznámkového aparátu a odkazů	5
3.3	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotte stupněm 5. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané neoprávněně autorem za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem bylo zahájeno disciplinární řízení.)	2
3.4	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte stupněm 5)	3
3.5	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava práce	2

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Struktura práce je funkční, ačkoliv kapitolu 3 by bylo pro lepší přehlednost vhodné rozdělit do většího množství samostatných kapitol; v této podobě působí velké množství podkapitol matoucím dojmem a znesnadňuje orientaci v textu. Odkazy ke zkoumanému materiálu jsou velmi vágní a často za hranou akceptovatelnosti. Výrazně komplikují orientaci čtenáře, přestože je v mnoha případech díky přílohám možné dohledat konkrétní vydání novin, ale již bez názvu článku. Vzhledem k tématu práce je jazyková a stylistická úroveň patrnou a důležitou součástí, který naznačuje kompetence autorky k hodnocení jazykové kultury. Autorka se nedrží odborného stylu (viz str. 13 "bulvární plátek" nebo str. 35 "zajímavým kukátkem") a používá spíš jednoduché a repetitivní větné konstrukce. Grafy vhodně doprovázejí kvantitativní část práce, ale pro větší přehlednost by měly obsahovat počet výzkumných jednotek (n). Jednoznačným kladem práce jsou přílohy, které dodávají kredibilitu a transparentnost určitým aspektům výzkumu.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost zpracování tématu apod.)

Bakalářská práce zpracovává téma jazykové kultury a přejímání slov v deníku Právo. Autorka bohužel pracuje velmi intuitivně s odborným stylem, dopouští se mnoha nepodložených soudů a přehlíží relativně důležité aspekty zvolených výzkumných metod. Interpretace výsledků jsou často nepodložené, nebo nepřesahují rovinu základní deskripce. Práce proto nijak neprohlubuje odbornou reflexi zvoleného tématu a slouží jen jako pilotní (a kvůli nestandardnímu výzkumnému vzorku potenciálně velmi zavádějící) ilustrace vybraných jazykových aspektů a cvičení v psaní odborného textu. Nedoporučuji k obhajobě.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Z jakého důvodu autorka zvolila dvě kombinace jazyků (italština a španělština) a (latina a řečtina)?
5.2	Jak reprezentativní může být vzorek jednoho vydání za celý kalendářní rok v kontextu přejímání slov, je v tomto případě systematický výběr relevantní? Nebylo by vhodnější zvolit menší časový úsek a pokusit se o robustnější vzorek z jednoho roku?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

výborně – **velmi dobře** – **dobře** – **nedoporučuji k obhajobě**

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Empirické části práce vykazují zásadní nedostatky od aplikace analytického postupu po konstrukci výzkumného vzorku a formulaci výzkumných otázek a hypotéz. Výsledky práce mají minimální hodnotu a potenciálně zkreslují pohled na historický vývoj přejímání slov kvůli nedostatečně reprezentativnímu vzorku. Empirická část o jazykové kultuře je intuitivní popis dojmů na necelé tři strany. Navrhuji přepracovat obě empirické části a především zúžit zkoumané období (ale rozšířit vzorek ve vybraných ročnících), tak aby výsledky měly alespoň nějakou výpovědní hodnotu. I s přihlédnutím k dalším slabinám práce (především nezvládnutí odborného stylu) nedoporučuji k obhajobě.

Datum: 1. června 2016

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích i zašlete elektronicky na adresu sekretariátu příslušné katedry!